

Bocian czarny zajmuje to samo gniazdo nawet przez kilkanaście lat. Fot. archiwum

BOCIAN czarny i my

TEKST: Natalia Górska

„BocianiMy w Lasach. Dobre praktyki ochrony i zarządzania populacją bociana czarnego na terenach leśnych” to projekt Leśnego Zakładu Doświadczalnego SGGW w Rogowie, realizowany we współpracy z Komitetem Ochrony Orłów w latach 2017-2019. Zadanie jest współfinansowane, w kwocie ponad miliona złotych, przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności.

Działania projektowe są prowadzone na terenie nadleśnictw w całym kraju i jednocześnie w granicach 17 Leśnych Kompleksów Promocyjnych, w tym na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwa: Dąbrowa, Osie, Tuchola i Zamrzenica.

Projekt poświęcony jest tylko jednemu gatunkowi – bocianowi czarnemu *Ciconia nigra*. Uznawany jest on za tzw. gatunek parasolowy *umbrella species*, którego występowanie korzystnie oddziałuje na wiele innych gatunków i ich siedliska. Przykładowo, puchacz *Bubo bubo* może wykorzystywać wtórnie gniazda bociana czarnego jako miejsca lęgowe.

Celem projektu jest przede wszystkim wypracowanie i wdrożenie dobrych praktyk ochrony siedlisk oraz zarządzania populacją bociana czarnego. Mają temu służyć działania ochronne, badawcze i edukacyjne, takie jak: monitoring stanowisk i lęgów gatunku za pomocą fotopułapek, transmisja online miejsca lęgowego, szkolenia łącznie dla 400 osób we wszystkich 17 regionalnych dyrekcjach Lasów Państwowych, monitoring bocianów czarnych za pomocą logerów, pomiary siedlisk oraz drzew lęgowych i biocenotycznych, aktywne poszukiwania nowych gniazd,

aktualizacje i opracowanie projektów stref ochronnych, ochrona lęgów przed drapieżnikami, np. poprzez montaż opasek zabezpieczających.

Jak każdy projekt na rzecz zachowania różnorodności biologicznej dofinansowywany ze środków zewnętrznych, również ten, przewiduje uzyskanie konkretnego efektu ekologicznego. Ma nim być skuteczniejsze zarządzanie i ochrona bociana czarnego na terenie całego kraju m.in. poprzez aktualizacje lub opracowanie projektów stref ochronnych wokół istniejących gniazd bociana czarnego. Szczegóły projektu można śledzić pod adresem: <http://bocianimy.pl/>.

Populacja bociana czarnego w Polsce szacowana jest na ok. 1100-1200 par. Ocenia się, że jest stabilna i utrzymuje się na stałym poziomie. Gniazda mogą być zajmowane nawet przez kilkanaście lub kilkadziesiąt lat z kilkuletnimi przerwami w zasiedleniu. Gatunek prowadzi skryty tryb życia. Preferuje lasy liściaste w dużych kompleksach leśnych. Jednak w ostatnich latach miejsca lęgowe notowane są także w pofragmentowanych lasach, a nawet zadrzewieniach, w pobliżu zabudowań czy ciągów komunikacyjnych.